

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr.
Negyed évre 1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Nyílt levél.

az

„Országos Erdészeti Egyesülethez.”

(Folytatás.)

Mozgalmunk, nemes ezélu törekvéseink ellenzői az első kudarcz láttánál már hosánnat zengettek s ujongtak diadalmámorukban, abban a hitben, hogy ez a sikertelenség elerőtlenítendi a küzdőket s megrendíti a sikerben való bizalmukat, örömük azonban korai volt; nem gondolták meg, hogy az igazi férfi a harcban edződik s a béke, a nyugalom és tétlenség az, mely tetterejét, izmait ellágyítja, megpuhítja s önbizalmát porba sújtja.

A sikertelenség csak azt mutatta meg az erdészeti altiszteknek, hogy küzdelmükhöz

nem a helyes fegyvert, haladásukhoz nem az igazi utat választották.

Az első kísérlet óta hónapok, sőt mondhatni évek teltek el, hosszú idő, a gondolkodás, a fontolgatás ideje.

„A leányzó nem halt meg, csak aluszik” — mondta az Üdvöztő. Nos, az erdészeti altiszti személyzet sem halt meg, még csak nem is aludt, hanem csak pihentette erőit s ujjakat gyűjtött a lét iránt való küzdelem folytatásához, a harcnak újból való fölvételéhez s miután mindezeket megcselekedte, most ime újból ki lép a porondra, elhatározva, hogy megküzd minden akadályokkal s török-szakad, igaz ügyét mégis diadalra vezeti.

A multak tapasztalatain okulva, ez alka-

TÁRCZA.

—♦—

Istenke karácsonyfája.

Orosz elbeszélés.

Irta: Dosztojevsky Fedor.

Láttatok-e kis gyereket hóban-fagyban koldulni az utcán így karácsonytájt? Egész nyárian van öltözve vagyis nincs rajta egyéb lyukas rongyoknál. Szegénye a didergéstől alig tudja elmondani betanult könyörgő szavait. . .

Ilyen fajta kis fiúról akarok mesélni. Ugyan nem olyanról, a kin még nem volt fiúruha — mert akkorak is kéregetnek télen az utcán, hogy még egyebet se viselték ingecskénél — hanem mégis igen kis fiúskáról, mivel még alig volt hat esztendő.

Kora reggel nedves, hideg pincelyukban ébredt fel. Ruháskája vékony volt; a fiúcska reszketett a hidegől. Főnt aludt egy alacsony szekrény tetején s hogy fölébredt, abba telt a kedve, hogy nézte mint

emelkedik és száll alá lélegzetvételtkor az anyjának a melle. . . De nagyon éhes volt szegényke és az órák teltek. Lekapaszkodott a szekrényről és odament ahhoz a deszkához, melyen beteg anyja feküdt. Kicsiny szalmaköteg volt az asszony feje alatt párna gyanánt.

Hogy kerültek erre a szánalmas nyomorúságos helyre? Bizonyára idegenből jöttek s az asszony hirtelen megbetegedett. Ünnepe van s eltávoztak a pince többi lakói. . . Csak távolabbi sarokban nyög egy nyolevanasztendős vénasszony reumatikus fájdalmaktól gyötörtetve. Nyögött és dörmögött és szidta a fiúcskát, ki félrehúzódott a közeléből.

Innivalót talált a fiúcska az udvaron, de enni-valóra egy falatra sem birt akadni. Ujra odalépett a deszkához, hogy felköltse az anyját. Ugy félt a gyereket az alkonyi homályban. Mert már elmúlt az egész nappal s a gyerek még se evett csak egy falatkát is. Beköszönt az est, de lámpát nem gyújtottak. Félelmében a gyerek oda simult anyjához és megfogta az anyja arcát. Csodálkozott a kis gyerek, hogy a nyaka nem

lommal nem indul neki megfontolatlanul a küzdelem bizonytalanságának, hanem támaszt igyekezik magának keresni, mely elbukását nem csak hogy megakadályozza, hanem egyenest lehetetlenné tegye.

Ilyen biztos támaszt vél az erdészeti altiszti testület találhatni az „Országos Erdészeti Egyesület”-ben, melyhez ebből a célból intézi nyílt levelét s az abban foglalt óhajokat és kérélmeket.

Az „Országos Erdészeti Egyesület” az, mely az erdészeti altiszti személyzet helyzetét ha nem is egészen jóvá, de legalább is türethetővé és elviselhetővé teheti; boldogítván ez által tizezeit a haza hű gyermekeinek.

Nyílt levelünkben rá mutattunk jóformán mind ama bajokra, melyek orvoslást várnak s melyek orvoslása felette kívánatos, mindazonáltal valamennyi együttvéve nem annyira fontos, a milyen fontos egymagában a saját és a család jövőjének a biztosítása

A kincstári és szórványosan egyes törvényhatósági és magán uradalmi alkalmazottakról már ebben az irányban ahogy-ugy gondoskodva van, de az egész nagy testületnek még legalább 80 százaléka teljesen elhagyatott s eddig senki sem akadt, ki ezt figyelmére méltatta, — ki segítségére sietett volna.

Ilyen körülmények közt nem marad más

hátra, mint hogy az érdekeltek önmaguk igyekeznek saját jövőjüket és a családjaik jövőjét biztosítani.

A mai viszonyok között ez csak egy nyugdíj, vagy segély egyesület megalakítása által lehetséges, ez lenne tehát az, mit első sorban is óhajtanunk kell.

Az első pillanatra egy országos erdészeti altiszti nyugdíj vagy segély egyesületnek megalakítása és biztos alapokra való fektetése sokak előtt nehéznek, majdnem kivihetetlennek fog látszani s visszariadnak az eszme megvalósításától, pedig a dolog elég egyszerű s nincs egyébre szükség, mint az érdekeltek igaz lelkesedésére és ügybuzgóságára, mit náluk okvetlenül fel kell tételeznünk, mert a mai felvilágosult korban már alig képzelhető olyan botor ember, ki a jövője biztosítását érző bármely alkalmat meg nem ragadná, kivált ha ez még nem is jár erejét meghaladó áldozatokkal.

Tájékoztatás céljából szükségesnek tartjuk itt elősorolni mind ama módokat, melyeket a fölvetett eszme kivitelénél szükségesnek tartunk s egy uttal felsorolni a megalakítandó egyesület célját és azokat az eszközöket, melyek a cél megvalósítását biztosítják.

Itt első sorban is ki kell jelentenünk, hogy az egyesületnek általánosnak és a legszélesebb alapokra fektetettnek kell lennie, mert az erő

mozdul és az arca is, a keze is olyan hideg volt, mint a fal. De a gyerek nem gondolt semmi rosszra, nem gondolt arra, hogy az a beteg asszony, már nem beteg többé...

— Hideg van ide benn — suttogta maga elé a gyerek, és ujjacskáit fujta. Azután előkotorta szakadt sipkáját és tapogatózva, lassan kikullogott a pincéből. Kiment volna már régebben is, de félt attól a nagy kutyától, mely egész nap ott ül a szomszéd ajtóban. Este bevonult a kutya vackába és a gyerek ki mert menni az utcára.

Istenem, de szép város! Sose látott ilyet életében. Milyen sötét volt ehez képest az a hely, a honnan jöttek. Az egész utcában ott csak egy mécses libegett. A házak kapui mind zárva, az emberek házaikba vonultak; csak a kutyák állanak össze százával és ugatnak, vonitnak félelmesen egész éjjel. De ott volt mit enni és volt meleg szoba,...

De itt!.. Csak egy falat kenyere volna, hogy

lecsillapítsa éhségét. Milyen járás-kelés, zaj van itt. Csupa fény, sok-sok ember, kocsik, lovak. És fagy... A rohanó lovak szája szélén megfagy a hab, a zablák szinte odaragadnak a fogakhoz és a patkók a síkos, fagyos uton meg-megkoppannak. Hogy tolazkodnak az emberek és.... mint szeretne a fucska enni, csak egy falatkát legalább. És az ujjacskája is hirtelen hogy megfájdul.

Ismét egy utca. Milyen széles.. Itt bizonyjára eltapossák a fucskát. Annyian járnak futnak rohanak, kocsiznak és lármáznak... És mennyi fény, mennyi ragyogás!.. Mi ez.. Nini mekkora ablak és az ablak mögött milyen szép világított szoba és a szobában mekkora karácsonyfa... felér a padlatig. És a karácsonyfán mennyi szép aranyos holmi és alma. A karácsonyfa lábánál pedig bábuk, lovacskák és bádogkatonák és más egyebek. A szobában tiszta, csinos ruhákba gyemek futkosnak ide-oda; nevetnek, táncolnak, ugrándoznak, esznek, isznak. Zene is hallik az ablakon át...

szétforgácsolva mit sem ér és csak a tömörülésben nyilvánul legyőzhetlensége. E szerint az egyesületet hozzáférhetővé kell tenni mindenkinek, ki az erdésznek szolgálatában áll, legyen az alkalmazva bármely ágazatánál s tekintettel arra, hogy nálunk még a vadászat az erdészettel majdnem mindenütt szoros kapcsolatban áll, az egyesületnek ezt az ágazatot is magához kell ölelnie.

A két testület érdekközösségének alapján az érdekeltek számát minden nagyítás nélkül bátran tehetjük husz ezerre. Számolva a kezdet nehézségeivel, az ujitások iránt gyakran tapasztalható idegenkedéssel s más hasonló körülményekkel s nem akarván fölötte vérmes reményekben ringani, az egyesületbe belépők számát egyelőre az egésznek csak tíz százalékában határozzuk meg, mi két ezer tagnak felel meg.

Az ezek által fizetett tagsági díjak lennének hivatva megvetni az egyesület alapját. A díj nem szabható meg magasra, mert tudni való, hogy az erdészeti altisztek általában véve, szegény emberek, kik majdnem kizárólag szerény díjazásukra vannak utalva s így nagyobb összeget önmaguktól és családjuktól meg nem vonhatnak, e szerint nyilvánvaló, hogy csupán a tagsági díjakból befolyó összeg nem lenne elégséges a kitűzött cél elérésére s módokról kel-

lene gondoskodni, melyek hivatva lennének azt szaporítani.

Itt első sorban reményünket a magas kormányba kell hogy helyezzük, mert meg vagyunk győződve arról, hogy ilyen humanus törekvéstől úgy erkölcsi, mint anyagi támogatását megvonni nem fogja. Az országos erdei alap százazrekkel rendelkezik, melyek szaporításához az erdészeti altisztek tevékenysége nem csekély mértékben járul hozzá s így nem csak méltányos, de jogos is, ha az viszont emennek az érdekeit mozditja elő.

Másodszorban itt vannak a magán erdők birtokosai, kikről föltételeznünk sem szabad, hogy a mozgalom elől elzárkoznak, mely hivatva van a tulajdonképen őket illető terhet a saját vállaira venni. Bizonyosra kell vennünk, hogy minden egyes erdőbirtokos szívesen, minden zúgolódás nélkül fog fizetni ugyanolyan évi járulékot, mint alkalmazottja.

Következnek a faipar szolgálatában lévő különféle vállalatok, melyek léte szoros összefüggésben van az erdészettel; ezek szinte szívesen fognak hozzájárulni a nemes cél eléréséhez.

Végül itt van még az, mit talán első helyen kellett volna emlitenünk: a nagy társadalom, mely még soha sem zárkózott el a szép és nemes célok előmozdítása elől, hanem igyekezett a-

És a szegény fiúcska látja mindezt. Csodálkozik és örül. De most már a lábacska is kezd fajni, a kezecke pedig egészen kivörösödik és az ujjacskái már nem akarnak mozogni az izekben. A gyerek sirva fakad és tovább szalad.

Egy más ablakon át ismét ragyogó szobát és ékecs karácsonyfát lát és asztalokat megrakva süteménnyel. A szoba ajtaja meg sem áll, egyre nyílik. Szép urak és asszonyságok mennek be és vásárolnak édes süteményt. A kis fiút valami befelé vonja. Mikor megnyílik az ajtó és ő is besurran... Hogy rákiáltottak, és hogy rászóltak hogy takarodjon ki. Egy uri asszony odanyom a kezecskéjébe egy kopeket, de szegényke nem birta megmarkolni, mivel nagyon, de nagyon fájt, mikor össze akarta hajlítani az ujjait. Elgurult a kopek, és a fiúcska futott, futott, maga se tudja hová.

Nini, mennyi ember áll egy ablak előtt; hogy nyujtogatják a nyakukat, hogy lássanak valamit. Az ablakban három nagy bábu van, vörös és zöld cifra

ruhába öltöztetve. Mintha élne! És mellettük egy nagyszakállu öreg bácsi ül és hegedül. Más két emberke sipol és ütemet ver a fejével. Az ajkuk mozog, a kezeik is, a lábaik is mozognak. A fiúcska eleinte azt hiszi, hogy élnek. Mikor eszébe ötlük, hogy csak bábuk, felkacag. Még ilyet igazán nem látott soha! Bár ott kitörni készülnek szemeiből a könnyek nem tud sirni, míg ezeket a bábukat látja.

Hirtelen valaki vállon ragadja. Egy otromba kamasz áll a hát megett és a fejére üt és lerántja a kis sipkáját. A fiúcska a földre esik. Az emberek köröskörül felkiáltanak. De a gyerek ijedtében talpra ugrik és fut, fut, fut... befut egy udvarra s ott remegve egy halom felhasábolt fa mögé buvik, hogy fel ne lelje az az otromba kamasz, a ki különben a bolttulajdonos cseléde volt, s haragudott, mert a gyerek ott áll az ablak mellett elfogván a gazdag nézők elől a helyet. No, itt sötét van — gondolja a fiúcska — itt nem talál meg! Összekucorodik és az aggodlaomtól lélegzeni sem mer... Egyszer csak olyan könnyűnek érzi

zokat mindig a tőle kitelhető módon támogatni.

Ez a négy tényező egybevetve alkotná azt az erőt, mely hivatva lenne a tervbe vett egyesületnek életet nem csak adni, de azt meg is tartani.

(Folytatás következik.)

Gondoskodjunk az árvákról!

Több ízben volt alkalmunk lapunkban megemlékezni ama szerencsétlen altiszti gyermekekről, kik édes atyjuk elhalálásával árvaságra jutnak s oda vannak vetve a nyomorúságnak s nevelés hiánynak. Az ilyenekről igyekeztek derék emberbarátok gondoskodni akkor, midőn árvaházak fölállításával nem csak ellátásukat, de neveltetésüket is biztosítottak. Ilyen árvaház azólyomlipcei „Gizella” fiárvaház, melyben a folyó évben 15 árva fiu talál elhelyezést. Lapunk olvasóinak gyakrabban nyilhat alkalma a tudatlanokat és járatlanokat fölvilágosítani s nekik segédkezet nyújtani, sőt már voltak olyanok is, kik a fölvetel föltételeiről tudakozódtak s így szükségesnek tartjuk a nevezett árvaház elnöksége részéről kiírt ideai pályázatot teljes szövegében közölni, a mint következik:

48 szám.
elnöki 1897.

P Á L Y Á Z A T.

A zólyom-lipcei „Gizella” fiárvaházban 15 növendéknek helye ürvén meg, azokra oly hozzáadással nyitattik pályázat, miszerint elnyerésükért csak kincstári altisztek, szolgák és munkások fiárvái pályázhatnak, ezek közül az egészen szülőtlen árvák elsőbbséggel birnak; egyéb iránt pedig csak oly fiárvák vehetők fel, kik:

1. a Magyar királyságban születtek;
2. legalább hat, legfeljebb tizenhárom évesek;
3. szellemileg művelhetők, taníthatók, testileg teljesen épek és egészségesek, be vannak oltva és munkára képesek.

Az illető kincstári hivatalok és hatóságok útján mátol számítandó 4 hét alatt az alulirt elnökséghez benyújtandó folyamodványok következő okmányokkal szerelendők fel:

1. az apának létem szolgálati vagy legénység-könyvi kivonata;
2. a szülők, vagy ha az árva csak apátlan, az apának halálozási levele, illetve családi értesítő;
3. az árvának keresztlevele;
4. az illető kincstári orvos által kiállított vagy legalább általa láttamozott orvosi bizonyítvány folyamodónak egészségi állapotáról;
5. himlőoltási bizonylat;
6. szegénységi bizonyítvány, melyből kitűnjék, hogy folyamodó teljesen szegény, semminemű vagyonnal nem bir, sem rokonai nincsenek, kik eltarthatnák, sem pedig jövőjéről másképp gondoskodva nincs. A szegénységi bizonyítvány közhatóság által legyen hitelesítve;
7. ha édes anyja él, ennek, ha pedig az árva egészen szülőtlen, gyámjának abbeli nyilatkozata, miszerint a gyermek személyére vonatkozó minden kötelességét és jogát a fiu 16 évének betöltéseig, illetőleg az intézetből való kilépésig az árvaházra ruházza át. A felvett növendékek az intézetbe való beszállítás előtt orvosilag megvizsgálandók, a bizonyítvány ezen elnökségnek elküldendő, a felvett növendékek nevelési pótlékai és a társpénztár esetleges járuléka az inté-

magát. Nem fájnak a lábaeskái és a kezecskéi, meleg hatja át a testét, mintha forró kályha mellett ülne. Hirtelen összeborzadt... ejnye, hogy elnyomta az álom. Igen, igen, jó lesz egy kissé aludni, azután újra odamenni, nézni a bábukat... El is alszik újra. És mosoly játszadozik álmában ajakán, mivel látja a bábukat... Mintha élnének... és mintha a kis muzsikások is halkan zenélnének. És mintha az anyuka altató dalt dudolna... Alsom, anyukám, alssom... Gyere velem fiacskám, a krácsonyfához, gyere — hallja a gyerek lágy hangon mondani. Mintha anyuka szólott volna.. de nem még se ő az. Valaki fölébe hajol és átkarolja a sötétben.... És milyen fényözön tárul elébe... Istenem, milyen szép karácsonyfa.. De nem, nem karácsonyfa; ilyen fát még sose látott. Minden ragyog, minden csillog rajta és bábuk táncolnak az ágain... Nem, nem, nem bábuk, hanem ici-pici élő kis gyerekek és kisleányok aranyos ruhában. Feléje szállanak csókolgatják és magukkal viszik, és jómagácska is repül... Anyuka látja és mosolyog.. Anyuka! anyuka!

Istenem, milyen jó itt, anyuka! És az ici-pici csillogó gyerekek újra csókolgatják és mesélnek neki bábukról és kis muzsikás emberkékről. — Kik vagytok, kis fiuk? Kik vagytok, kis leányok? — kérdi a fluska enyelegve.

Ez itt az Istenke karácsonyfája — felelik a gyerekek. Ezen a napon az Istenke felállit karácsonyfát azoknak a gyerekeknek, kiknek földön nincs karácsonyfájuk...

És a fluska hallja, hogy azok a csillogó gyerekek ép olyan szegény gyermekek voltak, mint jómagácska. Ki megfagyott, ki éhségtől pusztult el, kit holtra vertek... És most mind itt vannak, mind angyalok... Az anyukák is itt vannak a karácsonyfa körül és örülnek a gyermekek boldogságának. Az anyukáknak is van szárnya, ki-ki odaröpül a maga gyermekéhez és megöleli, csókolgatja, dédelgeti... Olyan jó itt, olyan jó.

Reggel a szolgák egy megfagyott gyermeket találtak a felhasábolt fahalom mögött.

zet alapszabályainak 26 §-a értelmében a „Gizella” árvaház javára évente beszállítandók.

Zólyom-Lipce „Gizella” árvaház felügyelő bizottság elnökesége.

Besztercebányán, 1897. évi július hó 23-án.

Az elnök távol, annak megbízásából

Lazarowich Imre

felügy. bizotts. elnök-helyettes.

LEVELEZÉS.

Nagy-csonka erdő, 1897. július hó 23-án.

Tekintetes szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy lapunk tisztelt olvasóit egy pár érdekes eseménnyel megismertessem.

Szathmár szab. kir. város kihágási bírósága úgy látszik nem fogy ki a vadászati kihágások elbírálásából. A napokban ismét tárgyalt egyet, melyen magamnak is — most az egyszer mint tanúnak — szerencsém volt részt vehetni szeretett oldalbordámmal egyetemben. Ez uttal ismét Horváth Ágoston, a vadászati jog haszonbérelőjéről szól az ének, ki Giroltán János erdőőr besugására feljelentette Vaszil Simon erdőőrt, hogy ez az erdőn 60 darab vadrucza tojást szedett össze folyó év április havában. A besugás csak június hó közepén történt s nyilván bosszu műve, mert Vaszil Giroltán több rendellenességét folyó év május havában leleplezte s ellene e miatt a fegyelmi eljárás is megindítva lett.

Vaszil a vád valódiságát tagadta s négy tanuval igazolta, hogy a tojás, a mit vitt, rucza tojás volt ugyan, de nem vad, hanem szelid ruczáé. Ennek ellenében Giroltán és neje (tulajdonképen egy szakács neje, a kivel vad házasságban él) váltig erősítették, hogy az vadruczatojás volt s a bíróság ennek alapján s a másik 4 tanu vallomásának figyelmen kívül hagyása mellett Vaszilt az 1883 évi XX. t. cz. 30 §-a értelmében 5 frt pénzbírságra és Giroltán és a vele vad házasságban élő nő mint tanuk részére fizetendő 10 frt napidíj és fuvar költség megfizetésére ítélte. A mentő tanuk: Szabó Lajos erdőőr és neje, valamint alulírott és neje díjait a bíróság minden indokolás nélkül mellőzte, a miért a városi tanácshoz fogunk panaszunkkal fordulni.

Vaszil hivatkozott ugyan arra, hogy neki Giroltán és neje tanuk ellenségei és azért rágalmazzák, de — fájdalom — hiába, az ítélkező bíró konstataulta a kihágást és meghozta az ítéletet, mely ellen vádlott nyomban felebbezést jelentett be.

Giroltán erdőőrnek különben még egyéb bajai is rováson vannak. Folyó évi január hó 8-án Lázin János erdőőrnek eltörte a lábát, mely cselekményeért a szathmári kir. törvényszék múlt hó 8-án tartott ülésében a büntető törvénykönyv 301 §-a alapján vád alá helyezte.

Giroltán azonban daszára ennek és annak is, hogy ellene súlyos fegyelmi vétségek vannak felhozva, még mindig állásában és szolgálatában van.

A dolgok tovább folyásáról lapunk tisztelt olvasóit majdan értesíteni fogom.

A saját vadászati kihágási ügyemre nézve, mely lapunk hasábjain több ízben szellőztetve lett, legyen szabad megsugnom, hogy az ellenem hozott marasztaló ítéletet közbevetett felebbezésem folytán a II-od foku kihágási hatóság föloldotta s engemet a vád és következményei alól felmentett.

Ezt a másodfoku ítéletet folyó hó 17-én hirdették ki előttem s midőn a kihirdető bíróság vezetőjétől mindkét ítélet havatalos hiteles másolatát kértem, ezeknek ilyen alakban való kiadását megtagadta ugyan, de kegyesen megengedte, hogy azokat magam másoljam le magamnak s így legközelebb módja lesz az „Erdészeti Ujság” tisztelt olvasóinak gyönyörködni bennök.

Addig is maradtam tekintetes szerkesztő urnak igaz hive

Dudás Ferencz
th. I. oszt. erdőőr.

Különfélék.

Óriaskigyó az utcán. Az óriaskigyók ujabban sokat beszélgetnek magukról. Minap adtunk hirt egy párisi óriaskigyó vidám kalandjairól s ma Bécsből érkezik hasonló hír. Bécsből jelentik ugyanis, hogy minap nagy garázdalkodást vitt végbe a belvárosi Sonnenfeld-utcában egy hatalmas kigyó, mely valószínűleg a szomszédos állatkereskedésből szabadult ki. Csakhamar nagy embertömeg állotta körül a kigyót. Egy Szamek Dávid nevű kárposztos nagyon is közel merészkedett a veszedelmes hullóhöz. Meg is adta az árát. A kigyó a testére tekerődött s a keze fején, két helyen, megmarta. A megremült fiatal ember sétatávjával agyonverte a kigyót, azután az önkéntes mentőkhöz sietett, a hol kimosták és bekötötték sebeit.

Ládába zárt gyermek. Mint Nyiregyházáról jelentik, az ottani rendőrkapitányhoz a napokban följelentés érkezett, hogy az orosi szőlő egyik földházában egy fiatal leányt tartanak emberetlen bánásmóddal. Kovács P. Pál rendőrtanácsos néhány csendőr kíséretében kiment a helyszínre és a följelentésben meghatározott helyen csakugyan megtalálta a fiatal, 17 éves leányt összezsugorítva egy 1 $\frac{1}{4}$ méter hosszúságú ládában. A leány, a ki teljesen hülye és beszélni sem tud, Német József vasuti kalauznak a gyermeke, Az apja havi 6 forint tartási díjat fizet érte az illető szőlő tulajdonosának. A hatóság egyelőre arról gondoskodott, hogy a szerencsétlen leány megfelelő ellátásban részesüljön.

Szökés nyolczvan pár csizmával. Kellemetlen meglepetésben részesültek minap egy brüsszeli fogadó vendégei. Este, mitsem sejtve, letelepedtek a déli vasút

közelében levő vendéglőben s nyugalomra térvén, kitétték cipőiket, csizmáikat a szobáik ajtaja elé, — mint az már szokás. Ámde reggel az inas nem vitte le a csizmákat tisztogatás végett, hanem egyszerűen elemelte mind a nyolczvanat. Képzeltetni a vendégek meglepetését, mikor reggel egyik sem találta a cipőjét. Volt nagy galiba; senki sem tudott kimozdulni a szobájából s minden vendégnek papucsban kellett ácsorogni a küszöbön, míg végre is a vendéglős kénytelen volt nyolczvan pár cipőt hozatni a saját költségére. A komikus dolognak tehát meg volt a maga tragikus fordulata is.

Elégette magát. Debreczenből írják, hogy Csakon Sulyog Gyula felgyújtotta a saját nádfedeles házát és magát is belevetette a tűzbe. Félórával a tűz előtt azt modta feleségének:

— Na asszony, ma megsütöm magam, ehetsz a husomból

A tüzet csak nagy nehezen lehetett lokalizálni, mivel borzasztó szél dühöngött és a falu férfinépe atadási munkával a mezőkön volt elfoglalva. Sulyok teste szénné égett.

Erdőégés. Rybinszk-ből írják: Obolenszki herceg százhusz versznyi terjedelmű erdősege pár nappal ezelőtt kigyulladt, s azóta lángban áll. A tüzet lehetetlen eloltani, így csak arra törekednek, hogy legalább útját állják a pusztító elem tovaterjedésének. A herceg kára így is több millióra rug, mivel az erdőnek csak egy igen kis részét tudják megmenteni. Az égő erdővel határosak a korona- erdőségek is, ide katonákat rendeltek ki a veszedelem elhárítására.

Nincs több fáradtság! A kopasz fej, a fogfájás és a poloska után immár nincs többé fáradtság sem. Azaz hogy csak nem lesz, ha beüt az a találmány, a mit Lóderer Béla honvédfőhadnagy eszelt ki. A főhadnagy ugyanis rájött, hogy az ember masirozaskor a cipő-sarka miatt fárad el; kieszt tehát egy cipő-sarkot, melynek használata mellett a gyalogló nyomát sem fogja érezni a fáradtságnak. A találmány igen egyszerű: Aczállal pántolt sarkok, a melynek közepében egy kis üreg van, ebben az üregben pedig egy kis rugó, a mely föl s alá himbálja az embert, úgy, hogy a járás könnyűvé, kellemessé válik. Lóderer főhadnagy már hónapok óta saját találmányu sarkával járja a világot, s a mint mondja, soha a legkisebb fáradtságot sem érezte.

A hadgyakorlatok áldozatai. Vácáról írják, hogy a Százsa-hegyen tartott katonai gyakorlaton halálos szerencsétlenség történt. Az éjjeli menetelés közben Mikus Sándor 20. gyalogezredbeli tizedes egy jalkiáltással összerogyott s pár perc múlva meghalt. Megállapították, hogy a katona halálát egy élesre fent szurony okozta, de hogy más valaki szurta-e meg véletlenül, avagy maga botlott bele, nem tudják. A hadbíróság vizsgálatot indított az ügy kiderítésére. — A második haláleset: a nagyváradi 37. gyalogezred egy zászlóalja, Kardó község mellett céllövészetet rendezett Papp János kürtöst, a ki

helytelenül adott jelt, lelőtték, a golyó fejébe furódott, úgy, hogy azonnal meghalt.

Életmentés a felhőszakadásnál. A sáros-megyei Lemes községben felhőszakadás közepett óriási vihar dühöngött. Az erős eső annyira megdagasztotta a községen keresztül folyó patakot, hogy a falu legnagyobb része víz alá került s számos állatot elpusztított. A patak közelében levő egyik falusi házat a nagy víz annyira megrongálta, hogy közel volt az összeomláshoz. A házból két kis gyermek jajveszékése volt halható, kik a nagy víz miatt nem mertek menekülni. Az épen arra menő jegyző, Tahy Boldizsár ezt hallva, saját élete kockáztatásával behatolt a házba s a két kis gyermeket kihozta onnan. A ház ezután nemsokára össze is dőlt.

Rémes gyilkosság. Szárcsa Torontál vármegyei községben a község csordásának feltűnt, hogy a leg-gazdagabb gazda Albu Száva, kinek naponta 15 tehene is jár legelni, e hó 25-én nem nyitotta ki a kaput, dacára az erős túlkölésnek. Mikor már megunta a sok várakozást, benyitott az udvarba, a hol rémes látvány tárult elébe. Albu Szávát az udvar közepén vértócsában holtan találta; mellette egy balta hevert, melylyel a gyilkos a gazda koponyáját darabokra zúzta. A tornáczon Albu neje nyöszörgött egy ágyon, feje szintén össze volt verve; nem messze tőle a ház cselédje feküdt ugyanily állapotban. A csordás kiabálására elsőnek egy Andrea nevű szomszéd jelent meg, utánna a község többi hivei és összecsoportosultak. A fájdalomtól nyöszörgő Albu a kérdésekre csak annyit tudott alig érthető hangon felelni, hogy Andrea. A gyanu különben Albu egy szolgáját is terheli, kit a gazdája az nap elvert és hazulról elkergetett. A házhól semmi sem hiányzik. Azt hiszik, hogy a gyilkosság boszu műve. A cseléd valószínűleg fel fog épülni, de tőle vajmi keveset lehet majd megtudni, mert nagy mérvben hülye és még egészséges állapotban is alig tud beszélni. A vizsgálat folyik.

Fölrobbant petroleumraktár. Szepes-Váraljáról nagy katasztrófa hírére vesszük. Az utóbbi napok tartós esőzése következtében ugyanis a város legtöbb pincéje megtelt vízzel, mely befolyt Sax Nándor kereskedő pincéjébe is. A pincében több petroleumos hordó volt, melyek a víz nyomása folytán megrepedtek, s a petroleum szétfolyt a víz színén. Ezt senki sem vett észre, s a mikor ma reggel az egyik inas lement a pincébe, alig hogy az ajtóig ért a petroleum gőze annyira elkábította, hogy aléltan esett össze. A fiut egy ideig várták fönn az üzletben, majd a mikor látták, hogy nem jön, többen keresésére indultak. Sokáig keresték, de sehol sem akadtak nyomára. Akkor a vizet akarták kiszivattyúzni a pincéből. Az egyik cseléd gyertyát gyújtott, s míg a többiek künnmaradtak az ajtóban, ő belépett a pincébe. Ebben a pillanatban történt a katasztrófa. A petroleum fölrobbant, az ajtón hatalmas lángoszlop csapott ki, mely az ott állókat, husz férfit és asszonyt, kegyetlenül összeégett. Három a helyszínen roskadt össze, a többiek

pedig égő ruhákkal, sikoltozva, segítségért kiáltva. szaladgáltak a ház udvarán. Az asszonyok haja, a férfiak bajusza, szakála tövig leperzselődött és a mire segítség érkezett. csaknem valamennyien súlyos égési sebeket szenvedtek. A három szerencsétlen számára, a kit először ért a robbanás, már későn érkezett a segítség. A helyszínén meghalt mind a három, névszerint: Cavulics közséi jegyző kilenc éves kis fia, egy Herz Klárka nevű leánya és Bujnár napszámos. A sebesülteket a kórházba vitték, ötén a halállal vívódnak. A ház, a melyben a katasztrófa történt, Lukács Pál asztalomesteré, s így még szerencse, hogy a főlhalmozott fa nem gyulladt meg. A vizet aztán kiszivattyúzták, s akkor megtalálták az inast, a ki belefulladt a vízbe. Az áldozatok holtestét fölbontják, a katasztrófa okának kiderítésére pedig vizsgálatot indítanak.

Öngyilkosság egy pofon miatt. Debreczenben nagy feltűnést kelt Dankó Gyula honvédönkéntesnek öngyilkossága. A fiatal embert felebbvalói kötelességtudása miatt igen kedveltek, pár nap előtt este a 39. gyalogezred multságán vett részt, a honnan hajnal felé tért haza. A mint a Szent Anna-utczában haladt, vele szembe jött három közös hadseregbeli baka. A katonák részegek voltak, az egyik neki ment Dankónak, a ki arczul ütötte a bakát. Dankó ezt délelőtt, mint valami jelentéktelen dolgot beszélte el. Délután pedig ezen incidens következtében agyonlőtte magát.

A világ leggazdagabb őrmestere. Galló József, 7. gyalogezredbeli zenészőrmester ma a világ

leggazdagabb és talán legboldogabb őrmestere. A sokat emlegetett amerikai nagybácsi szerencséje és öröksége száll rá mintegy öt-hat millió forint értékben. A múlt évben halt meg San-Franciskóban a magyar születésű Galló András többszörös milliomos. Családja, fiai nem voltak s a nagy vagyon örököse csak valamelyik magyarországi rokona lehetett. A sajtót a múlt hónapban járta be a milliomos Galló halálhíre. Nem telt bele sok idő, s mint értesülünk, Galló József, 7. gyalogezredbeli zenészőrmester, Galló András unokaöccse s egyedüli rokona jelentkezett Hegedüs Gyula fővárosi ügyvédnél és fölkérte, hogy vállalja el képviselőt a milliós örökösödési ügyben. Az ügyvéd tudakozódására Körbel san-franciskói ügyvéd azt válaszolta, hogy az örökség megvan, adatai valók s hogy az őrmesternek alapos kilátása lehet rá.

Szerkesztői üzenetek.

Kérdőnek. A lapot egy évnegyeden át küldtük s így tartozása 1 frt, melynek beküldését kérjük.

S. O. urnak Prasiez. Tudakozódására csak most felelhetünk, mert magunknak is puhatolózni kellett. A vasuton — sajnos — csak állami szolgálatban állók kaphatnak kedvezményt s így czéltalan lenne, erre költekezni. Némi gyógykezelvényre azonban lehet kilátása, ha felsőbb hatósága útján a „Császár-fürdő“ vagy „Lukácsfürdő“ igazgatóságához folyamodik, kivált a szeptemberi utó évadban. Ha a fővárosban ismeretlen, forduljon a Blum és társa céghez (IV. kerület, sütő utca 2. sz.) ez szíves készséggel fog kezére járni.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

Majdnem

8000 FORINT

lesz díjtalanul kiosztva

„A LÉT“

kiadóhivatala által. A díjkiosztáson, valamint a kiadóhivatal által nyújtandó tisztességes és jövedelmező mellékereseten (biztos állásra való kilátással) részt vehet mindenki (nő vagy férfi) ki a következő talány megfejtést beküldi,

A s Zeren cseabát Rakse géde.

A ki ezen talányt meg tudja helyesen fejteni, az küldje a megfejtést és 35 krt postabélyegben a pontos címével „A LÉT“ kiadóhivatalának.

BUDAPEST, V.

Minden egyes beküldőnek egy rendkívül érdekes diszes kötésű könyv lesz bérmentve megküldve. Azonkívül

8 osztályban, 1500 főjutalom

majdnem

8000 forint összértékben

köztük jutalmak: 1000, 800, 750, 500, 300, 250, 200, 150, 100 korona s. i. t. értékben lesz kiosztva olykép, hogy bárki is mind a 8 osztályon részt vehet s így 8 legelső főjutalomra is tehet szert. A közelebbi felvilágosítás valamint a jutalmazottak névsora és címe „A LÉT“-ben lesz közzétéve.

A „REFORM-TANMÓD VEZETŐSÉGE“, hogy a maga nemében páratlan a pedagóphiológiai szaktekintélyek által elismert psychó- és phisiológiai következetességen alapuló tanfolyamain (levél szerint is) résztvevők között (nő vagy férfi) több mint

15000 KORONA

díjakat oszt ki oly czélből, hogy ezen tanmódot — amely mindennek előtt a tanulni óhajót megtanítja tanulni, s egyben ennek emlékezőtehetségét a tökély legmagasabb fokára emelni törekszik, s csakis akkor kezd a tulajdonképeni tantárgy tanításhoz, ha a tanuló emlékezőtehetsége az illető tantárgy felfoghatására kellően előkészített, — mindenütt ismeretessé tegye, adja a következő díjtalanít.

A g Yakor lat it Ud Á s
N. n. N. n. N. n. N. n. N. n. k ire
h Asz nos

A ki ezen talányt helyesen meg tudja fejteni, küldje azt és 40 kr. postabélyeget a pontos címével a REFORM-TANMÓD „23“ VEZETŐSÉGÉHEZ,

Budapest, váczi körut 74.

Minden egyes beküldőnek egy rendkívül érdekes diszes kötésű könyv lesz bérmentve megküldve. Azonkívül

3 osztályban 1500 főjutalom — több mint 15000 korona

összértékben köztük 1000, 800, 750, 500, 300, 250, 200, 150, 100 korona s. i. t. értékben lesz kiosztva, olykép, hogy bárki is mind 8 osztályon vehet részt s így 8 legelső főjutalomra is tehet szert. Közelebbi felvilágosítások valamint a jutalmazottak névsora és címe más helyen lesz közzölve.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVÜ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brauswetter János
Szegeden. Cs. és kir. kincstárnokos
szab. chronometes és orlóváros felkötője
a nemzeti inga-érvények stb. stb.

**ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE**

Képes árjegyzék bérmentve. Isvitások pontosan eszközöltetnek.

MEGJELENT

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú cégétől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

cégünk ujjlag megbízott

a nagytekintetű erdőtiszték és az erdészeti altiszték egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készítetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly cégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

BUDAPEST IV.

Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

elsőrangú egyenruha készítő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József Főherceg udvari szállító
A földmivelés m. kir. Ministerium szállító.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.